

تذکر : پاسخ سوالات به صورت خوانا و خوش خط در پاسخ برگ نوشته شود.

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

1- متن زیر را بخوانید و به پرسشی ها پاسخ دهید. (۲)

«گفت: بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد. من بازگشتم و این چه رفت، با بونصر بگفتم. سخت شاد شد و سجده شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.»

الف) «را» در جمله «بونصر را بگوی» چه نوع «رای» است؟

ب) کدام جمله در این نوشته، به صورت مجهول به کار رفته است؟ آن را بیابید و به یک جمله معلوم تبدیل کنید.

پ) در این نوشته، کدام واژه نقش تبعی دارد؟ نوع نقش تبعی را بنویسید.

ت) نقش واژه های مشخص شده زیر را بنویسید.

2- واژه «سید» را در دو جمله مختلف به کار ببرید. به شکلی که در یک جمله شاخص و در جمله دوم هسته گروه اسمی

باشد. (۱)

3- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (۱/۵)

الف) برو؛ اگر به طوع نیاید، به اکراه. برگیر و بیاور

ب) خدا داند چه افسرها که رفته

پ) نعره های درهم شترهای حامل زنبورک با آهنگ شیپورها در می آمیخت.

ت) در پی آتش القاصه در آن مرغزار رفت بر این قاعده روزی سه چار

ث) وقتی از خانه خاله ام باز می گشتم، قوز می کردم و لگه می دویدم

ج) برو شیر درنده باش ای دغل

4- نادرستی های املائی را در نمونه های زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. (۱)

الف) به رود سند میغلطید برهم ز امواج گران، کوه از پی کوه

ب) تا خویشتن را ضیعتکی هلال خرنده و فراختر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی

گذارده باشیم.

پ) چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند، شمس، ناگزیر دل از قونیه برکند و عظم کرد که دیگر بدان شهر

پرغوغا باز نیاید

5- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۰/۵)

الف) از لحاظ آشنایی با ادبیات، سعدی برای من به منزله شیر (آقوز - آغوز) بود برای طفل.

ب) سپیده فردای گنجه با نهیب و (صفیر - سفیر) گلوله های توپ روس باز شد

6- با توجه به سروده زیر، جدول را کامل کنید. (۱)

سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد

ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

7- نوشته زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. (۱)

«من در آن اتاق کوچک و تاریک با او آشنا شدم؛ نظیر همان حجره هایی که خود سعدی در آن ها نشسته و شعرهایش را گفته بود. خاله ام می خواند و در حد ادراک خود معنی می کرد، قصه ها را ساده می نمود. این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچکس شبیه نباشد.»

الف) در این نوشته، یک تشبیه بیابید؛ سپس ادات تشبیه و مشبه به آن را نشان دهید

ب) کدام قسمت از نوشته آورده شده، به ویژگی سهل ممتنع بودن سبک سعدی اشاره دارد؟

8- هر یک از آرایه های زیر را در جای مناسب خود در جدول زیر قرار دهید (یک آرایه اضافه است). (۲)

تشبیه - حس آمیزی - کنایه - متناقض نما - جناس

الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر	
ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می سازم	
پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه	
ت) همی رفت پیش اندرون مرد گرد / جهانی بر او انجمن شد، نه خُرد	

۹- بیت زهای زیر را کامل کنید. (۲)

الف) آن گفتنت که «بیش مرانجام» آرزوست

ب) زاغ چو دید آن ره و رفتار را

پ) ای آفتاب حُسن برون آدمی ز ابر

ت) شاهد آن روضه فیروزه فام

پ) قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۰- در نمونه های زیر، مقصود از بخش های مشخص شده چیست؟ (۵/۱)

الف) در آن دریای خون، در قُرس خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید

ب) هیچ حفره ای از حفره های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد .

۱۱- مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید. (۱)

الف) روسها مثل مور و ملخ در پهنه شهر پراکنده شدند.

ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست

۱۲- سروده زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید: (۱)

می گفت، گرفته حلقه در بر	کامروز منم چو حلقه بر در
گویند ز عشق کن جدایی	این نیست طریق آشنایی
پرورده عشق شد سرشتم	جز عشق مباد سرنوشتتم
کز عشق به غایتی رسانم	کاو ماند اگر چه من نمانم

الف) مفهوم کنای «چون حلقه بر در بودن» چیست؟

ب) از نظر مجنون، غایت و نهایت عشق چیست؟

۱۳- بیت «از شبنم عشق، خاک آدم گل شد / صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» به چه موضوعی اشاره دارد؟ (۵/۰)

۱۴- با توجه به متن «جنگ با افکار پوسیده، دشوارتر از جنگ رو در روی جبهه هاست. لازمه حضور و مبارزه در هر دو جبهه، عشق است. با این تفاوت که در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت .

»نویسنده کدام نوع جنگ را دشوارتر می داند؟ چرا؟(۱)

۱۵- سروده ها و نوشته های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید .

الف) نه بیگانه تیمار خوردم نه دوست (۵/۰)

ب) از قضای آمده، امیر کشتی ها بخواست و ناوی ده بیاوردند (۵/۰)

پ) ما به فلک بوده ایم یار ملک بوده ایم (۵/۰)

ت) خاله ام نمی دانست کجا ریشه بدواند (۵/۰)

ث) و اگر حق، تعالی، را با این قالب، سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود (۱)

ج) گو، یارب از این گزاف کاری /توفیق دهم به رستگاری(۵/۰)

چ) خیال تازه ای در خواب می دید(۵/۰)